

לקריאת הגרסה האנגלית המלאה: 10.1787/9789264234178-en

OECD סקירת מיומנויות 2015 נוער, מיומנויות ומיומנויות מסוגלות לעבודה

תקציר בעברית

בשנת 2013, 39 מיליון בני 16 - 29 במדינות ה-OECD לא היו מועסקים, לא היו במסגרת חינוכית וגם לא בתכנית הכשרה (NEET) כלשהי. מספר זה גבוה ב-5 מיליון מהמספר של התקופה שקדמה למשבר הכלכלי של 2008. האומדנים לשנת 2014 אינם מציגים שיפור ניכר. המספרים גבוהים במיוחד במדינות אירופה הדרומיות שנפגעו מהמשבר במידה הרבה ביותר. לדוגמה, ביוון ובספרד בשנת 2013, יותר מ-25% מהצעירים הבוגרים לא עבדו, לא למדו ולא השתתפו בתוכנית הכשרה כלשהי. עוד יותר מדאיג - כמחצית מכל מי שלא עבדו, לא למדו ולא השתתפו בתכנית הכשרה כלשהי - כ-20 מיליון צעירים - סיימו את לימודיהם ואינם מחפשים עבודה. בתור שכאלה, אפשר שנזנחו או נשכחו על ידי מערכת החינוך, המערכת הסוציאלית ושוק העבודה בארצותיהם.

מספרים אלה אינם מייצגים רק אסון אישי מבחינתם של אותם אנשים הנוגעים בדבר, אלא גם השקעה מבוזבת, מאחר שלא משתמשים במיומנויות שנרכשו במהלך הלימודים באופן פרודוקטיבי, ונטל פוטנציאלי על ארצותיהם כתוצאה מהכנסות החייבות מס נמוך יותר, תשלומי רווחה גבוהים יותר והאי-יציבות הסוציאלית שעלולה להיווצר כתוצאה מכך שחלק מהאוכלוסייה מחוסר עבודה ומיואש. צעירים צריכים להיות נכס לכלכלה, ולא מעמסה פוטנציאלית.

מה נמצא בבסיס בזבוז הפוטנציאל האנושי הזה שאינו מתקבל על הדעת? בין היתר, צעירים רבים מידי עוזבים את מערכת החינוך מבלי שרכשו את המיומנויות הנכונות ולכן מתקשים במציאת עבודה. לפי סקר מיומנויות בוגרים (Survey of Adult Skills), שהינו תוצר של סקר המיומנויות הבינלאומי PIAAC של OECD, לעשרה אחוזים מהבוגרים החדשים מיומנויות שפה דלות ול-14% מיומנויות חשבון דלות. ליותר מ-40% ממי שעזבו את בית הספר לפני שהשלימו את לימודיהם התיכוניים יש מיומנויות חשבון ומיומנויות שפה דלות.

זאת ועוד, צעירים רבים מידי עוזבים את מערכת החינוך כשבאמתחתם ניסיון מועט בעולם העבודה. פחות מ-50% מהסטודנטים הלומדים בתכניות לימודים מקצועיים והכשרה (VET), ופחות מ-40% מהסטודנטים הלומדים בתכניות אקדמיות ב-22 ארצות OECD ובאזורים הנכללים בסקר מיומנויות בוגרים, משתתפים בסוג כלשהו של למידה במקום העבודה.

אפילו צעירים בעלי מיומנויות טובות מתקשים במציאת עבודה. לחברות רבות יקר מידי לגייס אנשים נטולי ניסיון בשוק העבודה. ואכן, סיכוייהם של צעירים להיות מובטלים בראשית שנות ה-20 לחייהם גדולים פי שניים.

אבל אפילו הצעירים שמצליחים להיכנס לשוק העבודה ניצבים לא פעם מול מכשולים ממוסדים שמונעים מהם אפשרות לפתח את מיומנויותיהם ולהתקדם בקריירה שלהם. לדוגמה, אחד מארבעה צעירים מועסקים בהסכם העסקה זמני. עובדים אלה נוטים להשתמש פחות במיומנויות שלהם וזוכים בהזדמנויות הכשרה פחותות מאלה שבהן זוכים עובדים קבועים. בינתיים, כישוריהם של 12% מהצעירים המועסקים גבוהים יותר מהנדרש למילוי תפקידם. פירושו של דבר שחלק מהמיומנויות שלהם נותרות ללא שימוש ובלתי מנוצלות, ומעסיקהם אינם נהנים במלואה מההשקעה בצעירים אלה.

נוכח קצב הצמיחה האיטי הצפוי בשנים הבאות במדינות OECD רבות, ובמיוחד באירופאות מביניהן, לא נראה שהתמונה עומדת להתבהר בקרוב. מה אפשר לעשות בינתיים?

לוודא שכל הצעירים יסיימו את לימודיהם כשבידיהם מגוון מיומנויות רלבנטיות

כדי להצליח בכל תחומי חייהם, נדרש לצעירים מגוון מיומנויות רחב: מיומנויות קוגניטיביות, חברתיות ורגשיות. התכנית הבינלאומית להערכת סטודנטים (PISA) של OECD מוצאת קשר חזק בין לימודים בחינוך קדם-יסודי ובין ביצועים טובים יותר בקריאה, מתמטיקה ומדעים בהמשך, במיוחד בקרב סטודנטים מעוטי יכולת. מדינות יכולות להציע חינוך קדם-יסודי איכותי לכל הילדים כדי למתן את ההבדלים הנוצרים בהישגים הלימודיים ולהעניק לכל ילד התחלה חזקה בשנות לימודיו.

מורים ומנהיגי בתי ספר יכולים לזהות בשלב מוקדם בעלי הישגים נמוכים ולהעניק להם תמיכה או לספק להם תכניות מיוחדות שאפשר שיידרשו להם על מנת לסייע להם להשיג רמת בקיאות מספקת בקריאה, במתמטיקה ובמדעים, לפתח את הכישורים החברתיים והרגשיים שלהם ולמנוע מהם לנשור לגמרי ממערכת החינוך.

לעזור למי שנושרים מהלימודים להיכנס לשוק העבודה

מחנכים ומעסיקים יכולים לשתף פעולה על מנת להבטיח שסטודנטים ירכשו את סוגי המיומנויות הנדרשים ושישתמשו במיומנויות אלה מתחילת חיי העבודה שלהם. למידה במקום העבודה יכולה להיות משולבת בתכניות של לימודים מקצועיים והכשרה ובתכניות אקדמיות של לימודים גבוהים. סוג זה של למידה מועיל לסטודנטים ולמעסיקים גם יחד: הסטודנטים לומדים להכיר את עולם העבודה ואת סוגי המיומנויות החשובים במקום העבודה, ובכללם מיומנויות חברתיות ורגשיות, כגון תקשורת ועבודה עם אחרים; והמעסיקים לומדים להכיר את המגויסים החדשים הפוטנציאליים - אנשים שהם הכשירו על פי אמות המידה שלהם.

פירוק מחסומים מוסדיים שמונעים תעסוקת צעירים

בעוד אנשים צעירים רבים נכנסים לשוק העבודה בחוזים זמניים, חשוב להבטיח שעבודות זמניות אלה יהיו "אבני קפיצה" לתעסוקה יציבה יותר, ולא סדרה של עבודות לא יציבות שיגדילו את הסיכון שצעירים יהפכו להיות מובטלים. יש לצמצם את חוסר הסימטריה הקיים בין הוראות להגנה על משרות שמייקרות לחברות את המרת החוזים לתקופה קצובה לחוזים קבועים. יש לבחון את משכורות המינימום, את המסים ואת הניכויים הסוציאליים ובמידת הצורך, לתקן אותם וכל זאת בניסיון להפחית את העלות למעסיקים של גיוס צעירים בעלי ניסיון עבודה מועט.

לזהות את מי שלא עבדו, לא למדו ולא השתתפו בתכנית הכשרה כלשהי והמערכת "שכחה" אותם, ולעזור להם לחזור ולהשתלב

ממשלות צריכות לזהות את מיליוני הצעירים שאינם עובדים, אינם לומדים ואינם משתתפים בתכניות הכשרה ומתקשים להיכנס לשוק העבודה או שהתנתקו. שירותי תעסוקה ציבוריים, מוסדות סוציאליים ומערכות הדרכה יכולים לסייע לצעירים אלה למצוא עבודה או להשתלב בתכניות לימודים או הכשרה כלשהן. מערכת של התחייבות הדדית בין צעירים ובין מוסדות העסקה והשכלה יכולה לעזור לזהות ולסייע לצעירים אלה שאינם עובדים, אינם לומדים ואינם משתתפים בתכניות הכשרה. בתמורה לקבלת הטבות סוציאליות, הצעירים יידרשו להירשם אצל המוסדות הסוציאליים או בשירותי תעסוקה ציבוריים, ולנקוט פעולות שיכינו אותם לשוק העבודה, ובכלל זה להשתתף בתכניות השתלמות והכשרה.

לסייע למציאת התאמות טובות יותר בין המיומנויות של הצעירים ובין עבודות

צפייה מראש של המיומנויות הנחוצות בכוח העבודה והבטחה שמיומנויות אלה יפותחו במסגרת מערכות החינוך וההכשרה יגבילו את שכחותן של אי-התאמות בין מיומנויותיהם של הצעירים ובין העבודות. היות שמעסיקים רבים מתקשים לאמוד את מיומנויותיהן של עובדים צעירים חדשים, במיוחד במדינות שבהן מערכות חינוך מורכבות, ספקי החינוך והסקטור העסקי יכולים לשתף פעולה כדי לתכנן מסגרות הסמכה שמשקפות במדויק את המיומנויות שיש לבוגרים החדשים בפועל.

© OECD

תקציר זה אינו מהווה תרגום רשמי של ה-OECD.

שעתוק תקציר זה מותר בכפוף לאזכור זכות היוצרים של ה-OECD וכותרת הפרסום המקורי.

תקצירים רב-לשוניים הם קטעים מתורגמים מתוך פרסומים של ה-OECD שפורסמו במקור באנגלית ובצרפתית. ניתן להשיגם ללא תשלום בחנות המקוונת של ה-OECD, בכתובת www.oecd.org/bookshop

למידע נוסף, ניתן ליצור קשר עם יחידת זכויות ותרגומים של ה-OECD, מינהלת ענייני ציבור ותקשורת, בדוא"ל: rights@oecd.org, או בפקס מס':

+33 (0)1 45 24 99 30

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

תר האינטרנט שלנו www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2014), *OECD Skills Outlook 2015: Youth, Skills and Employability*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264234178-en